Technisch Beraad VJN 2024

13 juni 2024

De Voorjaarsnota

Ieder gemeente kent (in verschillende benamingen) een voorjaarsnota

Doel daarvan is kaderstellende opdracht over de verdeling van de schaarse middelen aan het college voor het opstellen van de begroting

Kaderstelling gaat over richting van de uitgaven, inkomsten en het evenwicht daartussen, met onderscheid tussen structureel en incidenteel

In de afgelopen jaren kreeg de Raad een voorstel vanuit het college, waarbij er vorig jaar een eerste stap is gemaakt door een voorjaarsnota op inhoud aan te bieden

Dit jaar wordt er een volgende stap gemaakt om de Raad als hoogste orgaan meer in positie te brengen keuzes te maken.

Volgende jaren zal de sturing vanuit de Raad nog verder verdiept worden.

Hoe geef je als Raad richting?

Er zijn 4 informatiebronnen:

- de lopende begroting (op basis van begroting 2024 plus raadsvoorstellen en moties)
- de indexatie van die begroting plus eventuele additionele wettelijke taken
- Het daaruit volgende begrotingssaldo
- de extra prioriteiten die het college ziet op basis van bakjes van ongeveer 3 ton

De Raad wordt gevraagd van alle vier iets te vinden maar wel in samenhang, waarbij wettelijk en indexatie een gegeven zijn.

Wat gaat de Raad doen?

We komen tot één richtinggevende opdracht, die van abstract tot gedetailleerd kan zijn. En wordt vastgesteld bij meerderheid (dus niet 11 adviezen). We moeten het dus met elkaar doen. De optelling binnen 29 stemmen is immers het algemeen belang. Dat betekent dus met elkaar komen tot een gezamenlijke richting over:

1. Moet het saldo (structureel) in evenwicht zijn en zoja voor welke jaren?
2. Welke prioriteiten moeten worden toegevoegd aan de begroting? (advies: volg een bakjes systematiek, want een top xxx lijst is met 29 mensen moeilijker vast te stellen).
3. Welke lopende beleidsterreinen verlangen aanpassing c.q. versnelling of vertraging / vergroting of verkleining (buiten de indexatie) omhoog of omlaag.
4. In het licht van 1, 2 en 3 welke maatregelen moet het college dan onderzoeken voor de begroting: inkomsten vergroten, kosten verlagen (algemeen of specifiek)

Het raadswerk een stap vooruit

- Dit is de kans voor de Raad om meer aan het stuur te komen zitten
- De omstandigheden om hiervan te leren zijn ideaal omdat er een tekort is, maar ook weer relatief klein.
- Het vraagt om een samenwerking van fracties en biedt ruimte om meer raadsbreed te werken.
- Er ontstaan daadwerkelijk kaderstellende debatten
- Als we dit goed onder de knie krijgen verbeteren we het beeld dat de Raad ergens over gaat
- Voor veel gemeenten in Nederland is dit een normale procedure

Laatste sheet presentatie 6 juni 2024

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Uitkomst na mei circulaire	207.500,00	3.034.100,00	3.109.600,00	4.292.600,00
Tekort VJN 2024	-665.058,00	-3.856.958,00	-3.886.158,00	-1.650.758,00
Saldo na verwerking mei circulaire	-457.558,00	-822.858,00	-776.558,00	2.641.842,00

Maximale tekort situatie VJN 2024

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Tekort VJN 2024	-457.558,00	-822.858,00	-776.558,00	2.641.842,00
Voorstellen structureel VJN bijlage	-1.486.900,00	-1.555.100,00	-1.629.400,00	-1.629.200,00
Voorstellen incidenteel VJN bijlage	-1.800.400,00	-328.400,00	25.000,00	25.000,00
Saldo na verwerking voorstellen uit bijlage	-3.744.858,00	-2.706.358,00	-2.380.958,00	1.037.642,00

Beinvloedbare deel

- Onze totale begroting is ongeveer 200 miljoen
- Hiervan is ongeveer 35% beinvloedbaar (70 miljoen)
- Hierbij kunt u denken aan loonsom, subsidies, apparaatskosten, niveau van de dienstverlening

Opmerkingen n.a.v. de cijfers

Minimum tekort en maximum tekort gebaseerd op de huidige Voorjaarsnota en bijlagen

Raad kan altijd besluiten andere voorstellen hieraan toe te voegen

Extra voorstellen leidt tot extra tekort, in ieder geval voor de jaren

2025, 2026 en 2027

Hoe om te gaan met een tekort

Er zijn verschillende manieren waarop omgegaan kan worden met het tekort in de komende jaren.

Huidig uitgangspunt is dat er een structureel sluitende programmabegroting wordt aangeboden. **(1)**

- Structurele uitgaven worden met structurele inkomsten gedekt. Dat betekent voor de komende jaren:
  - Inkomstenverhogingen
  - Lastenverlagingen
  - Beëindigen van taken

Hoe om te gaan met een tekort

Maximaal gebruik maken van de gespaarde middelen in de afgelopen jaren **(2)**

- De jaren 2025, 2026 en 2027 worden gedekt door het tekort aan te vullen vanuit de Algemene Reserve. Voor 2028 is de begroting structureel sluitend
- Deze methode is acceptabel voor de provincie
- Hoe hoger de tekorten, hoe sneller de Algemene Reserve wordt uitgeput
- Deze oplossing gaat tegen ons eigen beleid in

Hoe om te gaan met een tekort

Een combinatie van methode 1 en methode 2 **(3)**

- Het begrotingsjaar 2025 wordt incidenteel gedekt via de Algemene Reserve
- De jaren 2026, 2027 en eventueel 2028 wordt structureel sluitend opgesteld door:
  - Verhoging van de inkomsten
  - Verlaging van de uitgaven
  - Beëindigen van taken

Hoe om te gaan met een tekort

- Voordeel van methode 3 is dat raad, college en organisatie de tijd kunnen nemen om te komen tot uitvoerbare plannen

- Er wordt voorkomen dat de Algemene Reserve (te) snel leegloopt

Methode 3 is niet conform ons huidig begrotingsbeleid.

De raad wordt 28 juni gevraagd een keuze te maken uit deze drie methodes

Hoe is omgegaan met prioritering en indeling van de bakjes

- Aan de voorkant rekening gehouden met een tegenvallende mei circulaire
- Daarom een VJN gepresenteerd met alleen indexaties en wettelijk nieuw beleid
- Wensen die ondersteunend zijn aan de uitvoering van het coalitieprogramma of versterking van de bedrijfsvoering zijn door het college geprioriteerd
- Hierbij is een verdeling gemaakt in ‘ bakjes’ rekening houdend met een aantal scenarios qua uitkomst van de meicirculaire, in tredes van 300.000 euro

Uitgangspunten prioritering

Alle voorstellen voor wenselijk **nieuw** beleid die zijn opgenomen zijn door het college bestempeld als belangrijk voor het behalen van het coalitieakkoord of voor de bedrijfsvoering. Hierbij heeft het college een evenwichtige verdeling willen maken tussen de verschillende prioriteiten. Prioriteit 1 is zeer belangrijk voor het behalen van het coalitieakkoord of de bedrijfsvoering en prioriteit 6 is belangrijk voor het coalitieakkoord of de bedrijfsvoering maar het minst belangrijk in het totaal beeld van deze voorstellen. Hierbij heeft het college op basis van de overwegingen rondom het coalitieakkoord of de bedrijfsvoering uiteindelijk geprioriteerd. Hierbij is ook rekening gehouden met de uitvoering raadsbesluit, aangenomen moties/amendementen en bestuurlijke toezeggingen.

Er is dus rekening gehouden met:

- Moties en amendementen
- Bestuurlijke toezeggingen
- Onderwerpen die van belang zijn voor uitvoering coalitieakkoord
- Onderwerpen die van belang zijn voor versterking van de bedrijfsvoering

Maximale tekort situatie VJN 2024

Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Tekort VJN 2024	-457.558,00	-822.858,00	-776.558,00	2.641.842,00
Voorstellen structureel VJN bijlage	-1.486.900,00	-1.555.100,00	-1.629.400,00	-1.629.200,00
Voorstellen incidenteel VJN bijlage	-1.800.400,00	-328.400,00	25.000,00	25.000,00
Saldo na verwerking voorstellen uit bijlage	-3.744.858,00	-2.706.358,00	-2.380.958,00	1.037.642,00

Overzicht per prioriteit structureel

Prioriteit per programma	2025	2026	2027	2028
Prioriteit 1	278.100	279.300	279.200	279.100
Prioriteit 2	284.800	274.800	274.800	274.800
Prioriteit 3	250.900	250.900	250.900	250.900
Prioriteit 4	255.000	240.000	240.000	240.000
Prioriteit 5	220.800	310.800	310.800	310.800
Prioriteit 6	197.300	199.300	273.700	273.600
Totaal	1.486.900	1.555.100	1.629.400	1.629.200

Overzicht per prioriteit incidenteel

Prioriteit per programma	2025	2026	2027	2028
Prioriteit 1	923.400	278.400	-25.000	-25.000
Prioriteit 2	310.000	-	-	-
Prioriteit 3	247.000	50.000	-	-
Prioriteit 4	320.000	-	-	-
Totaal	1.800.400	328.400	-25.000	-25.000

Wat kan uw raad met de voorstellen?

- Uw raad wil geen wenselijk beleid toevoegen aan VJN
- College krijgt opdracht om structureel sluitende begroting te presenteren

Maar…

- Uw raad kan ook instemmen met de prioritering zoals door het college voorgesteld
- Het college op te dragen alle prio 1 onderwerpen mee te nemen en
- Hierbij het kader mee te geven uit een van de opties die heer Kamphuis zojuist heeft laten zien

Of…

- Uw raad stelt een eigen prioriteit vast
- En draagt het college op de door u geprioriteerde voorstellen mee te nemen richting de begroting
- Hierbij het kader mee te geven uit een van de opties die heer Kamphuis zojuist heeft laten zien

Goed om rekening mee te houden

- Indien u een andere prioritering wenst, is het handig om de indeling van de bakjes aan te houden. Dit zal u helpen met uw prioritering
- Hoe meer wensen u heeft, hoe groter het tekort en hoe groter de opgave om een structureel sluitende begroting te presenteren
- Indien alle fracties een eigen prioriteitenlijst hebben, zal het lastig worden het college een heldere opdracht mee te geven. De voorzitter van uw raad zal hier zo nog op ingaan

Beantwoording schriftelijke vragen

Vragen Stadspartij

1. Waarom komt het college niet met een gewijzigd raadsvoorstel?
2. Hebben de prioriteiten voor nieuw wenselijk beleid nog waarde of zijn deze wat het college betreft van tafel vanwege het belang van onze financiële positie?
3. Hoe kan de raad met 11 fracties komen tot gedeelde prioriteiten. Wat kan het college met 11 verschillende wensenlijstjes?

Vragen Christen Unie

1. *Voor de komende jaren houdt het college dezelfde indexatie aan, terwijl naar verwachting de inflatie daalt. Wat is daarvan de reden?*
2. *Hoe is voorgesorteerd op de mei-circulaire? Er waren toch signalen dat deze tegen zou kunnen vallen? Wat maakte dat geen rekening is gehouden met een tegenvallende mei-circulaire?*
3. *Voor 2025 gaat het college ervanuit dat, conform de mei-circulaire, we ruim 200K ontvangen. Voor de daar op volgende jaren gaat het college ervan uit dat ieder jaar enige miljoenen worden overgemaakt. Waar is deze aanname op gebaseerd?*
4. *Klopt het dat bij een (sterk) tegenvallende september-circulaire de prioriteiten per programma komen te vervallen? Of moet er dan in de reguliere begroting worden gesnoeid?*
5. *Is bijlage 5 (over de vergrijzing) een integraal (financieel) onderdeel van de VJN?*
6. *Pagina 8-10 van de VJN staat dat veel wordt gemonitord. Hoe wordt na monitoring gehandeld? Is er een gewenste score?*

Vragen Burgerbelang

1. Het is onduidelijk op basis waarvan de prioritering nieuw wenselijk beleid is gemaakt door het college. Graag een toelichting.
2. We moeten keuzes maken, maar bij ieder onderwerp vragen we ons af wat consequenties zijn voor de langere termijn. Wat gebeurt er als we het niet doen?
3. Een aantal prioriteiten is in samenwerking met andere gemeenten, hoe gaan we hiermee om aangezien andere gemeenten flink moeten bezuinigen?

Aandachtspunten amendementen en moties

- Financiële dekking voor (nieuwe) uitgaven, verzoeken aan het college – richtinggevend, niet op de euro nauwkeurig
- Incidentele of structurele uitgave?
- Samenwerken en (durven) kiezen
- Volgorde stemmen over amendementen en moties
- Concepten graag uiterlijk vrijdag 21 juni bij de griffie

Bedankt voor jullie aandacht.

Klaas Kamphuis

+316 5198 4879

k.Kamphuis@zutphen.nl

Zutphen.nl

Zutphen